

Předkládaná diplomová práce Bc. Terezy Vávrů s názvem *“Analýza středního školství v Kraji Vysočina v kontextu demografického vývoje”* a má celkem 107 číslovaných stran (mimo příloh) včetně obsáhlého seznamu použité literatury a zdrojů. Tematicky práce zapadá do oblasti aplikované demografie. Ačkoli v posledních letech bylo na katedře demografie a geodemografie obhajováno více prací s obdobným zaměřením (aplikace demografických metod v oblasti školství), již v úvodu lze konstatovat, že pojetí předkládané práce je částečně odlišné.

Cílem práce je zhodnocení stavu i možných perspektiv vývoje středního vzdělávání v Kraji Vysočina, a to se zohledněním minulého i předpokládaného budoucího demografického vývoje v kraji. Méně tradiční přístup zvolený v rámci předkládané práce spočívá v provedení analýzy na úrovni okresů, a to i se zohledněním dojížděky za studiem mimo okres bydliště či Kraj Vysočina. Pokud je mi známo, obdobný přístup nebyl dosud pro podobné účely zvolen a plně tak využívá možností, které poskytují dostupná data. Autorka obsah dat i možnosti jejich využití hojně konzultovala s odborníky na statistiku vzdělávání, díky tomu se jí podařilo do tematiky skutečně proniknout a dobře se v ní zorientovat. Pro potřeby práce si navíc samostatně vytvořila populační prognózu na úrovni okresů vycházející z prognózy krajské.

Struktura práce je zcela logická vzhledem k řešenému tématu i pojetí práce. Úvodní kapitoly jsou spíše teoretického rázu, druhá polovina práce pak rázu spíše praktického. Práce tak postupně naplňuje dílčí cíle, definované v úvodu, směřující k cíli hlavnímu.

Po představení samotné aplikované demografie, částečně se zaměřením na oblast vzdělávání, se následující text orientuje na teoretické aspekty související se vzděláváním v České republice – jde jak o historický vývoj, klíčovou legislativu, tak i vymezení nejdůležitějších současných trendů se zohledněním oborové struktury. Čtvrtá kapitola představuje přechod k popisu demografického vývoje, klíčové je především vymezení změn plodnosti po roce 1989. Tomuto tématu se detailněji věnuje i následující kapitola, která zároveň doplňuje další specifika Kraje Vysočina. Je tak patrný důvod volby právě tohoto kraje pro provedenou analýzu.

Přechodem k analytické části práce je pak kapitola šestá. V ní jsou představeny metody použité v další části práce. Jejich součástí je především vytvoření vlastní populační prognózy na úrovni okresů a následně pak odvozená prognóza počtu žáků středních škol v rozlišení podle okresu bydliště. Principem odvozené prognózy je výpočet systému měr účasti na vzdělávání. Ve třech rámcových scénářích je pak promítnut možný vývoj počtu žáků podle kategorií oborů vzdělávání – tyto scénáře spíše slouží k ilustraci specifík Kraje Vysočina v porovnání s průměrem ČR nebo hlavním městem Prahou. Porovnání odhadovaných počtů žáků středních škol se současnými kapacitami lze považovat pouze za orientační, dokládá především relativně nízkou míru využití kapacit škol v současné době. Samotná vytvořená prognóza a interpretace jejich výsledků je pak zařazena v kapitole osmé, následující po stručném popisu současného stavu středního školství v Kraji Vysočina. V závěru práce se autorka vrací k vytyčeným cílům a věnuje se jejich vyhodnocení.

Celkově lze konstatovat, že v rámci předkládané práce se podařilo dosáhnout definovaných cílů a vytvořit možný nástin budoucího vývoje středního školství v Kraji Vysočina. Kromě toho, že výsledky práce mohou sloužit pro užitečnou informaci v rámci plánování v kraji, lze metodický postup využít jako inspiraci pro další studie věnující se jiným krajům nebo regionům. V práci zůstalo relativně malé množství formálních nedostatků (překlepů, apod.), častější je na některých místech lehce neobratné vyjadřování autorky nebo formulace textu ztěžující pochopení či orientaci čtenáře, především v metodické části práce. Je však třeba dodat, že popis metodiky výpočtu sám o sobě nebyl nikterak snadný a autorka se zjevně snažila najít pro čtenáře co nejpřehlednější způsob.

Předkládanou prací autorka jednoznačně prokázala orientaci v řešeném tématu a zároveň schopnost samostatné vědecké práce, kterou lze očekávat na úrovni absolventa magisterského studia Demografie. Vzhledem k uvedeným důvodům tedy z pozice školitele předkládanou diplomovou práci Bc. Terezy Vávrů *“Analýza středního školství v Kraji Vysočina v kontextu demografického vývoje”* **doporučuji k obhajobě.**

V Praze dne 22. 5. 2017

RNDr. Klára Hulíková Tesárková, Ph.D.

Vedoucí práce